

ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ និងកសិកម្ម
AGRICULTURAL AND RURAL DEVELOPMENT BANK

ដើម្បីកសិករនិងអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចសង្គម

គម្រោងអាជីវកម្មដំណាំដីអណា

រៀបចំដោយ

គណៈកម្មការគាំទ្រគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនៃ
ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ និងកសិកម្ម (ធា.អ.ជ.ក)

ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២៤

មាតិកា

ទំព័រ

១- សេចក្តីផ្តើម.....	១
២- ការអនុវត្តការដាំដុះ.....	១
ក- ការរៀបចំដី.....	១
ខ- ការព្រោះគ្រាប់ពូជជីវណា.....	១
គ- ការរៀបចំប្រព័ន្ធទឹក.....	១
ឃ- ការជ្រើសរើសពូជ.....	១
ង- លក្ខខណ្ឌអាកាសធាតុ និងពន្លឺ.....	២
ច- ការថែទាំ.....	២
ឆ- ការដាក់ដី.....	២
ជ- កត្តាចង្រៃ.....	២
ឈ- អាយុកាលដាំដុះ និងប្រមូលផល.....	៣
៣- តម្រូវការទុនដំបូងក្នុងការដាំដុះជីវណាសម្រាប់ផ្ទៃដីទំហំ ១០ អា.....	៣
៤- ការវិភាគសេដ្ឋកិច្ចលើការដាំដុះជីវណាក្នុង១វដ្តលើផ្ទៃដីទំហំ ១០ អា.....	៣
៥- លទ្ធភាពចំណេញផ្នែកលើនិន្នាការតម្លៃ លើផ្ទៃដីទំហំ ១០ អា.....	៤
៦- ខ្សែច្រវាក់តម្លៃ.....	៥
៧- ហានិភ័យ.....	៥
៨- សេចក្តីសន្និដ្ឋាន.....	៦

ដំណាំដីរណា

១-សេចក្តីផ្តើម

ដីរណា ឬដីរបន្ទា គឺជាបន្លែគ្រឿងផ្សំមួយប្រភេទដែលមានក្លិនឈ្ងុយ អាចប្រើប្រាស់ធ្វើជា របោយ ឬបង់លើម្ហូបសម្រាប់បំបាត់ក្លិនឆ្អាប។ ដីរណាគឺជាដំណាំដែលអាចប្រមូលផលបានច្រើនដង ក្នុង១វដ្តជីវិត មិនសូវមានកត្តាចង្រៃបំផ្លាញ ឬប្រើប្រាស់ថ្នាំពុលច្រើន ងាយស្រួលថែទាំមិនប្រកាន់រដូវ កាលដាំដុះ អាចពន្យារពេលប្រមូលផលបានយូរ ដោយមិនភ័យខ្លាចហួសអាយុដូចទៅនឹងដំណាំដទៃ។ ដីរណាមានតម្រូវការទីផ្សារខ្ពស់ តម្លៃមិនមានការប្រែប្រួលលឿនដែលកសិករអ្នកដាំដុះអាចមានលទ្ធភាព ចំណេញសមរម្យ។ ដំណាំប្រភេទនេះបានជួយបង្កើនចំណូលក្នុងគ្រួសារ និងបានផ្តល់ការងារជាច្រើនទៀត សម្រាប់សមាជិកក្នុងសហគមន៍តាមរយៈកម្លាំងពលកម្មនៅពេលប្រមូលផល។

២-ការអនុវត្តការដាំដុះ

ក. ការរៀបចំដី៖ ភ្នំដីឱ្យម៉ែដួលពី ២ ទៅ ៣ដង រួចហាលដីទុករយៈពេលពី ១០ ទៅ ១៥ថ្ងៃ។ ឆ្លុះឆ្លុះជារងដែលមានទទឹងរងពី១-១.៥ម៉ែត្រ ឬសម្រាប់ដីទួលមិនចាំបាច់លើករងក៏បានដែរ ដោយគ្រាន់ តែធ្វើចង្កូរឬដូរទឹកជុំវិញដីដាំដុះជាការស្រេច។

ខ. ការព្រោះគ្រាប់ពូជដីរណា៖ កសិករត្រូវយកពូជដីរណាកញ្ចប់ដែលទិញពីទីផ្សារ ឬពូជដែល បានផលិតក្នុងតំបន់មកព្រោះលើរង ឬផ្ទៃដីដែលបានរៀបចំរួច ដោយប្រើប្រាស់គ្រាប់ពូជក្នុងបរិមាណ ល្មមសមរម្យ(១គីឡូក្រាមផ្ទៃដី១០អា) ដើម្បីឱ្យដីរណាលូតលាស់ល្អ។

គ. ការរៀបចំប្រព័ន្ធទឹក៖ កសិករគួរប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធស្រោចស្រពស្រ្តីងក្តីរ (Sprinkler) គឺជាប្រព័ន្ធ ទឹកដែលសាកសមបំផុតក្នុងការដាំដុះដំណាំដីរណា។

ឃ. ការជ្រើសរើសពូជ៖ ពូជដីរណាមួយចំនួនដែលដាំដុះក្នុងប្រទេសកម្ពុជាមាន៖

ដីរណាពូជឃ្លោក

ដីរណាពូជផ្កាឈូក

ពូជរក្សាទុកបន្ត

ង. លក្ខខណ្ឌអាកាសធាតុ និងពន្លឺ៖ ដំណាំដីរណាអាចដាំដុះ និងលូតលាស់បានគ្រប់រដូវកាល នៅសីតុណ្ហភាពចន្លោះពី ២០-២៥អង្សាសេ ដោយប្រើប្រាស់ស្បែកជាគម្របកាត់បន្ថយពន្លឺ និងកម្ដៅ ដើម្បីឱ្យដីរណាលូតលាស់បានវែងល្អ ទទួលបានទិន្នផលខ្ពស់។

ច. ការថែទាំ៖ ដីរណានៅដំណាក់កាលព្រោះគ្រាប់ពូជ គប្បីស្រោចស្រព ២ទៅ៣ដងក្នុងមួយថ្ងៃ ដើម្បីឱ្យគ្រាប់ពូជឆាប់ចេញពន្លកបានស្មើគ្នា ដោយការថែទាំនេះត្រូវការរយៈពេលពី២ទៅ៣សប្តាហ៍។ ដីរណាជាដំណាំដែលអាចលូតលាស់ក្នុងលក្ខខណ្ឌដីស្ងួត ឬដីសើមខ្លាំងប្រមាណពី៣-៥ថ្ងៃ ដូច្នេះការស្រោចស្រពអាចធ្វើឡើងមួយថ្ងៃម្តង ឬ ២ថ្ងៃម្តង ដោយផ្អែកលើសំណើមរបស់ដីជាក់ស្តែង។ នៅក្នុងដំណើរការនៃការលូតលាស់របស់ដំណាំដីរណាគឺមិនសូវមានសត្វល្អិតមកបំផ្លាញនោះទេ តែសង្កេតឃើញមានតែជំងឺមួយចំនួនប៉ុណ្ណោះ ដែលតែងតែកើតមានឡើងលើដំណាំ។ ដំណាំដីរណាទាមទារឱ្យកសិករយកចិត្តទុកដាក់លើការសម្អាតស្មៅចង្រៃ ការកាត់ផ្តាច់ពូជដើម ព្រោះកត្តាទាំងពីរនេះប៉ះពាល់ដល់ការលូតលាស់ និងទិន្នផល។

ឆ. ការដាក់ដី៖ ដីរណាជាដំណាំដែលប្រមូលផលយកតែស្លឹក ដូច្នេះប្រភេទដីគឺមីដែលគួរប្រើប្រាស់ទាមទារឱ្យមានកម្រិតសារធាតុអាសូតខ្ពស់រួមមានជីអុយរ៉េ ជីដេអាប៉េ។

ជ. កត្តាចង្រៃ៖ ជាទូទៅកសិករតែងជួបប្រទះបញ្ហាញឹកញាប់មួយចំនួនដូចខាងក្រោម៖

ជំងឺបាក់តេរី

កត្តាផ្តាំដីរណា

ជំងឺផ្សិត

កត្តាស្មៅចង្រៃ

៣. អាយុកាលដាំដុះ និងប្រមូលផល៖ ដីរណាចាប់ពីពេលព្រោះគ្រាប់ពូជរហូតដល់ពេលប្រមូលផលលើកទី១ត្រូវការពេលវេលាពី១០-១២សប្តាហ៍។ ការប្រមូលផលបន្តបន្ទាប់ត្រូវការរយៈពេល៤សប្តាហ៍ អាស្រ័យលើការសម្អាតស្មៅ ដាក់ដី និងទឹក។ មួយវដ្តជីវិតរបស់ដីរណាអាចប្រមូលផលបានពី១-២ឆ្នាំ អាស្រ័យលើគុណភាពដី ការគ្រប់គ្រងកត្តាចង្រៃបានល្អ និងការថែទាំបានត្រឹមត្រូវ ។

៣-តម្រូវការទុនដំបូងក្នុងការដាំដុះដីរណា (លើផ្ទៃដីទំហំ ១០ អា)

បរិយាយ	ចំនួនទឹកប្រាក់ (រៀល)
ចំណាយលើការដាំដុះ ប្រមូលផល	35,850,000
ចំណាយលើប្រព័ន្ធស្រោចស្រព	2,900,000
រោងកាត់បន្ថយពន្លឺ និងសម្ភារៈផ្សេងៗ	4,580,000
សរុប	43,330,000

៤-ការវិភាគសេដ្ឋកិច្ចលើការដាំដុះដីរណាក្នុង១វដ្ត (លើផ្ទៃដីទំហំ ១០ អា)

- បទពិសោធន៍៖ ការដាំដុះរបស់កសិករនៅឃុំតាពូង ស្រុកថ្មគោល ខេត្តបាត់ដំបង
- ទិន្នផល៖ ១,៤០០-១,៥០០ គ.ក/ខែ និងប្រមូលផលរយៈពេល២ឆ្នាំ
- តម្លៃជាមធ្យម៖ ៣,៥០០រៀល/គ.ក

បរិយាយ	ឯកតា	ចំនួនឯកតា	តម្លៃ (រៀល) ១ឯកតា	ទឹកប្រាក់សរុប (រៀល)	ចំនួនសាររំលស់	ទឹកប្រាក់សរុប
១- ចំណូលសរុបពីការលក់ដីរណា						117,600,000
ប្រមូលផលឆ្នាំទី១ (៣០ថ្ងៃប្រមូលផលម្តង)	គ.ក	16,800	3,500	58,800,000		58,800,000
ប្រមូលផលឆ្នាំទី២ (៣០ថ្ងៃប្រមូលផលម្តង)	គ.ក	16,800	3,500	58,800,000		58,800,000
២- ចំណាយសរុប = ចំណាយប្រែប្រួល + ចំណាយមិនប្រែប្រួល/ថេរ				43,330,000		38,895,333
២.ក. ចំណាយប្រែប្រួល				35,850,000		35,850,000
ពូជ	គីឡូ	1	120,000	120,000		120,000
ការរៀបចំដី	លើក	2	50,000	100,000		100,000
ជីកំប៉ុស (លាមកគោ)	តោន	2	100,000	200,000		200,000
ដីដេអាប៉េ (18-46-00)	កញ្ចប់	12	130,000	1,560,000		1,560,000

ជីអ៊ុយអ៊ី (46-0-0)	កញ្ចប់	12	100,000	1,200,000		1,200,000
ថ្នាំសម្រាប់សត្វល្អិត + ជំងឺ	ឈុត/ខែ	24	40,000	960,000		960,000
ថ្លៃកម្មករសាងសង់រោងស្បែកខ្មៅ	នាក់/ថ្ងៃ	21	30,000	630,000		630,000
ថ្លៃកម្មករដាំ និងថែទាំ(៥នាក់/ខែ)	នាក់/ថ្ងៃ	120	30,000	3,600,000		3,600,000
ថ្លៃប្រមូលផល	គីឡូ	33,600	800	26,880,000		26,880,000
ថ្លៃអគ្គីសនី (២៥,០០០វ៉/ខែ)	ខែ	24	25,000	600,000		600,000
២. ខ. ចំណាយមិនប្រែប្រួល/ថេរ				7,480,000		3,045,333
ស្បែកខ្មៅ (៤ឆ្នាំ)	ដុំ	10	180,000	1,800,000	2	900,000
បង្គោលឈើក្រាក់(១០ឆ្នាំ)	ដើម	120	18,000	2,160,000	5	432,000
ល្អសសម្រាប់ចង(៤ឆ្នាំ)	គីឡូ	100	5,000	500,000	2	250,000
ប្រព័ន្ធទឹក (៤ឆ្នាំ)	ឈុត	1	2,500,000	2,500,000	2	1,250,000
ម៉ូទ័របូមទឹក(ប្រើ៦ឆ្នាំ)	គ្រឿង	1	400,000	400,000	3	133,333
គុកបាញ់ថ្នាំ ២០លីត្រ(ប្រើ៣ឆ្នាំ)	ឈុត	1	120,000	120,000	1.5	80,000
៣- ចំណេញសរុប						78,704,667
ថ្លៃដើមផលិត/គ.ក = ចំណាយសរុប/ទិន្នផល						1,157
ចំណេញ/គ.ក = ចំណេញសរុប/ទិន្នផល						2,342

៥- លទ្ធភាពចំណេញផ្នែកលើនិយ្យការកម្រៃ ÷ (លើផ្ទៃដីដាំដុះ១០ អា)

- តម្លៃទាប ២,៥០០វ/គ.ក
- តម្លៃខ្ពស់ ៥,០០០វ/គ.ក

ករណី	តម្លៃ រៀល	ទិន្នផល គ.ក	ចំណូលសរុប រៀល	ចំណាយសរុប រៀល	ចំណេញសរុប	
					រៀល	%
ករណីទី១	2,500	33,600	84,000,000	38,895,333	45,104,667	115.96%
ករណីទី២	3,000	33,600	100,800,000	38,895,333	61,904,667	159.16%
ករណីទី៣	3,500	33,600	117,600,000	38,895,333	78,704,667	202.35%
ករណីទី៤	4,000	33,600	134,400,000	38,895,333	95,504,667	245.54%
ករណីទី៥	5,000	33,600	168,000,000	38,895,333	129,104,667	331.93%

៦-ខ្សែប្រូប៊ាក់តម្លៃ ÷

- កសិករ ÷ លក់៣,៥០០\$/គ.ក - ថ្លៃដើម ១,១៥៧\$/គ.ក = ចំណេញ ២,៣៤៣\$/គ.ក
- ឈ្នួញកណ្តាល ÷ បោះដុំ ៤,០០០\$/គ.ក(ថ្លៃដឹកជញ្ជូន ៥០០\$/គ.ក) ចំណេញ ៥០០\$/គ.ក
- អ្នកលក់រាយ ÷ លក់៥,០០០\$/គ.ក(ជួលតូប និងខូចខាត) ចំណេញ ១,០០០\$/គ.ក

៧-ហានិភ័យ ÷

តាមរយៈនៃការចុះសិក្សាផ្ទាល់ពីកសិករដាំដុះដីរណានៅឃុំតាពួង ស្រុកថ្មគោល ខេត្តបាត់ដំបង មានហានិភ័យមួយចំនួនអាចកើតឡើងដោយថាហេតុលើដំណើរការដាំដុះដូចជា÷

ល.រ	ប្រភេទហានិភ័យ	ពិពណ៌នាហានិភ័យ	វិធានការដោះស្រាយ
១	ហានិភ័យផលិតកម្ម	ទិន្នផលថយចុះដោយសារកត្តាជំងឺ ស្មៅចង្រៃ ការកាត់សម្អាតផ្កា និងពន្លឺព្រះអាទិត្យ	<ul style="list-style-type: none"> - គួរដាំដុះលើដីទួលមិនលិចទឹក រៀបចំដីឱ្យបានល្អ ការពារពីជំងឺ និងប្រើប្រាស់ថ្នាំជីវសាស្ត្រ ឬថ្នាំផ្សិត - សម្អាតស្មៅចង្រៃ - កាត់សម្អាតផ្កាដើម្បីឱ្យដីរណាលូតលាស់បន្ត - ប្រើប្រាស់ស្បែកបន្ថយពន្លឺដើម្បីដីរណាលូតវែងល្អ
២	ហានិភ័យទីផ្សារ	តម្លៃប្រែប្រួលនៅរដូវប្រាំង	<ul style="list-style-type: none"> - ចងក្រងក្រុមផលិត ដើម្បីធ្វើកិច្ចព្រមព្រៀងទិញ-លក់ និងធ្វើផែនការផលិតកម្មតាមកិច្ចព្រមព្រៀង - ធ្វើការស្រាវជ្រាវព័ត៌មានទីផ្សារជាប្រចាំ
៣	ហានិភ័យហិរញ្ញវត្ថុ	ករណីមិនមានទុនគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់អាជីវកម្ម	<ul style="list-style-type: none"> - ត្រូវមានផែនការថវិកាឱ្យបានត្រឹមត្រូវ - ស្វែងរកប្រភពទុនកម្ចីដែលមានអត្រាការប្រាក់ទាប - ត្រូវត្រៀមទុនបម្រុងសម្រាប់ដំណើរការអាជីវកម្ម
		គ្រប់គ្រងការចំណាយលើធាតុចូលកសិកម្ម	<ul style="list-style-type: none"> - ជ្រើសរើសអ្នកផ្គត់ផ្គង់ធាតុចូលដែលគួរឱ្យទុកចិត្ត - កាត់បន្ថយការចំណាយមិនចាំបាច់ - ប្រើប្រាស់ធនធានដែលមានស្រាប់ក្នុងតំបន់ដើម្បីជួយកាត់បន្ថយការចំណាយ

៨-សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ជីវណាគឺជាដំណាំមួយប្រភេទដែលងាយស្រួលក្នុងការដាំដុះ មិនសូវមានសត្វល្អិត ជំងឺបំផ្លាញ ច្រើននោះទេ ប៉ុន្តែទាមទារការប្រើប្រាស់ស្បែកជាគម្របកាត់បន្ថយពន្លឺ និងកម្ដៅលើការដាំដុះ ទើបជីវណាលូតលាស់បានល្អ។ បច្ចុប្បន្នដំណាំប្រភេទនេះមានការចាប់អារម្មណ៍ដាំដុះច្រើនពីសំណាក់ប្រជា កសិករគ្រប់ទិសទី។ កសិករគួរប្រមូលផ្តុំគ្នាជាសហគមន៍ ឬក្រុមផលិត ដែលអាចរៀបចំផែនការផលិត ស្របតាមការប្រមូលទិញជាទៀងទាត់របស់ឈ្មួញ។

ក្រុមគណៈការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ៖

- កសិករដាំដុះជីវណានៅឃុំតាពូង ស្រុកថ្មគោល ខេត្តបាត់ដំបង
- ឯកសារបច្ចេកទេសរបស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

